

Projekat: „ Građani u akciji za održive rodno odgovorne politike „

Realizuje
Udruženje Užički centar za ljudska prava i demokratiju

Dokument

Plan javnog zagovaranja na loklanom nivou – 10 lokalnih zajednica

Projektna aktivnost 4.2 Zagovarčke aktivnosti na lokalnom nivou

U Užicu, decembar 2024 - januar 2025. g

Dokument "Planovi javnog zagovaranja na lokalnom nivou – 10 lokalnih zajednica " je izrađen/a uz podršku regionalnog projekta SMART Balkan – Civilno društvo za povezan Zapadni Balkan kojeg implementira Centar za promociju civilnog društva (CPCD), Center for Research and Policy Making (CRPM) i Institute for Democracy and Mediation (IDM) a finansijski podržava Ministarstvo vanjskih poslova Kraljevine Norveške.
Sadržaj je isključiva odgovornost Užičkog centra za ljudska prava i demokratiju i ne odražava nužno stavove Centra za promociju civilnog društva, Center for Research and Policy Making (CRPM), Institute for Democracy and Mediation i Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Norveške.

O javnom zagovaranju

Javno zagovaranje je organizovan politički proces, kroz koji svi zainteresovani građani, posebno nepovlašćeni i marginalizovani, shvataju svoja prava i moć, i koriste ih kako bi uspešno i jednako učestvovali u procesu donošenja odluka na svim nivoima sa namerom da uvedu sistemsku jednakost i pravdu i pozitivno utiču na kvalitet života ljudi. (Nader Tadrosa)

Ili, jednostavnije :

Javno zagovaranje (engl. *public advocacy*) ili zagovaranje, je poseban oblik javnog delovanja u cilju uticaja na politike, zakone, praksu ili ponašanja, radi postizanja društvenih promena.

Javno zagovaranje bi se moglo posmatrati kroz tri faze:

Zastupanje: govorenje u vlastito ime i u ime drugih;

Mobilizacija: podsticanje drugih da govore o problemu koji zagovarate zajedno sa vama;

Povećanje kompetentnosti: osnaživanje drugih u njihovim naporima da se izraze i da ih drugi čuju.

Nema pravila ni čarobne formule za uspeh. Svi koji se bave zagovaranjem moraju prihvatiti rizik da ponekad njihovi napori neće dati rezultate odmah, ili da rezultati mogu doći tek nakon izvesnog vremena i upornog rada.

OSNOVNI KORACI U ZAGOVARANJU

1. TEMA JAVNOG ZAGOVARANJA - Javni zagovarači obično počinju sa **temom** u vezi sa kojom žele da promovišu promenu politike. Tema JZ predstavlja problem koji zahteva političku akciju (političko rešenje). Ona je fokusirana (definisan kao problem sa naznacenim politickim putem), jasna i široko prihvaćena (oseća se) od strane baze grupe javnog zagovaranja.

2. CILJEVI - Potom javni zagovarači artikulišu *glavni cilj* (srednjoročna ili dugoročna vizija promene – 5 do 10 godina) i *specifične ciljeve* (kratkoročni, određeni, merljivi – 1 do 2 godine), koji se baziraju na temi javnog zagovaranja.

Glavni cilj JZ artikuliše željenu promenu politike, programa ili odnosa moći koja doprinosi resavanju poroblema. Glavni cilj može imati neke elemente SMART-a, ali ne definiše politickog aktera ni uslugu. On treba biti pokretački – treba da privuče ljude i održi ih tokom vremena.

Elementi koji sadrži glavni cilj su:

- **promena** (zakona, odluka, odnosa moći)
- **vremenski period**
- **ciljna grupa**
- **teritorija**

Specifični ciljevi su kratkoročne, akciono orijentisane mete (rok 1 – 2 godine).

Kriterijumi za postavljanje specifičnog cilja:

S - specific (odredjeni)

M - measurable (merljivi)

A - achievable (dostižni)

R - relevant (relevantni)

T - time-bound (vremenski ograničeni)

Elementi specifičnog cilja javnog zagovaranja

Politički »akter« ili donosilac odluke

Politička »akcija« ili odluka

Vremenski rok i stepen promene

3. CILJANA PUBLIKA - Dobro razmisliti i definisati kome se obraćamo i kakv je uticaj onih kojima se obraćam. Nekada su to oni koji donose ili menjaju postojeće zakone, nekada su to institucije koje treba da primenjuju zakone, nekada treba formirati nove institucije ili tela a često su to i sami građani koji nisu informisani ili nemaju kulturu da koriste svoja već definisana prava. **Analiza ciljane publike**

Sledeće, javni zagovarači identifikuju ko su ključne političke **publike** – donosioci odluka koji imaju moć da sprovedu željenu/očekivanu promenu politike. Ciljana publika je formalni kreator politike, ili institucija koja ima direktnu moć da utiče na zadatak javnog zagovaranja.

Ciljanu publiku identifikujemo u celini njenih ovlašćenja i procedura nužnih za donošenje naše željene odluke/promene.

Sekundarne ciljane publike čine svi na koje apelujemo da nam daju podršku u procesu javnog zagovaranja, i koji imaju mogućnosti i kapacitete da utiču na ključnu ciljanu publiku..

Sledeći korak u tom procesu je analiza njihovih interesa u vezi sa određenom temom javnog zagovaranja kao i njihova znanja, vrednosti i uverenja.

Kriterijumi za analizu publike

Nivo poznavanja vaše mreže ili organizacije

Nivo znanja o temi javnog zagovaranja

Nivo slaganja sa vašom pozicijom u vezi sa temom

Nivo prethodno demonstrirane podrške

4. RAZVIJANJE PORUKE - Javni zagovarači razvijaju ubedljivu **poruku** i prenose je konzistentno koristeći višestruke kanale komunikacije u datom periodu vremena, kako bi naša dospela do onih kojima je namenjena.

Uspešne poruke su jasne, kratke i skrojene prema poziciji ciljane publike.

Karakteristike uspešne poruke

Jednostavna, koncizna

Koristi odgovarajući jezik

Sadržaj poruke je usklađen sa formatom

Pet elemenata poruke

1. Sadržaj

Sadržaj je centralna ideja poruke. Koja je glavna poenta koju želite da iskomunicirate sa vašom porukom? Koja je to (jedna) ideja za koju se nadate da će publika prihvatiti iz vaše poruke?

2. Jezik

Jezik se odnosi na reči koje ste odabrali da bi ste iskomunicirali vašu poruku. Da li je izbor reči jasan, ili se može desiti da ga različite publike različito interpretiraju? Da li je jezik odgovarajući za vašu ciljanu publiku? Očigledno je da ćete koristiti različit jezik kada hoćete da se dopadnete univerzitetkim profesorima ili kada komunicirate sa grupom mladih ljudi.

3. Pošiljalac/izvor

Pošiljalac ili izvor je osoba koja saopštava poruku. Da li je pošiljalac osoba koja uliva poverenje vašoj ciljanj publici? Da li je moguće, kao pošiljaoca poruke, uključiti predstavnike zajednica na koju će promena politike uticati? Npr. možete li pozvati lidera zajednice da vam se pridruži na sastanku sa kreatorom politike? Ponekad NVO mogu biti uspešni posrednici za stanovništvo u čije ime zagovaraju, za stolom na kojem se kreira politika.

4. Format/mediji

Format ili mediji je kanal komunikacije koji koristite za prenošenje poruke. Koji je najdelotvorniji format da bi ste došli do vaše publike- potpisivanje peticije, sastanak lice u lice, TV ili radio reklama?

5. Vreme i mesto

Kada i gde ćete isporučiti vašu poruku javnog zagovaranja. Da li je možda u toku izborna kampanja zbog koje bi kreatori politike mogli lakše da prihvate vašu poruku nego inače? Da li se odvijaju neki politički događaji sa kojima možete da se povežete da biste privukli više pažnje vašoj temi? Neke grupe javnog zagovaranja povezuju njihove strategije komunikacije sa događajima ko što su Dan žena ili Svetski dan za borbu protiv SIDE.

Princip prenošenja poruke:

- **Izjava** - centralna ideja poruke u nekoliko jasnih rečenica.
- **Dokaz** – podržava izjavu sa činjenicama. Treba koristiti jasno razumljive podatke, umesto bombardovanja ciframa. (samo 4 od 10 odraslih osoba u reproduktivnom dobu ima pristup službi za planiranje porodice, bolje nego 4,253.800!
- **Primer** – služi za personalizovanje činjenica i davanje ljudske dimenzije poruci.

5. KANALI KOMUNIKACIJE- Da bi se poruka javnog zagovaranja prenela političkoj publici, izaberu se odgovarajući **kanali komunikacije** (format, medij, sredstvo za prenošenje poruke). To mogu biti konferenciju za štampu, paketi sa kratkim važnim informacijama, javne debata, konferencije za kreatore politike,

sastanci licem u lice, peticije, javni protesti, javni konkursi za izradu promotivnih materijala...

Postoje mnogobrojne opcije za prenošenje poruke. Grupa javnog zagovaranja treba da ima u vidu publiku, vreme, troškove, vidljivost, rizike i druge faktore kada bira format poruke.

6. IZGRADNJA PODRŠKE- Kao sledeći korak, grupa javnog zagovaranja se trudi da proširi bazu **podrške** među članovima civilnog društva i drugim saveznicima. Podršku temi javnog zagovaranja mogu pružiti i pojedinci – javne ličnosti od ugleda, zainteresovane za rešenje određenog problema. Ponekad je i informacija o postojanju određene inicijative dovoljna da se neko pridobije za dragocenog saveznika.

Mnogi javni zagovarači povećavaju svoju vidljivost tako što formiraju ili se priključuju postojećim mrežama i koalicijama.

7. PRIKUPLJANJE SREDSTAVA- Grupa javnog zagovaranja **prikuplja sredstva** i mobilise druge resure radi podrške *kampanji javnog zagovaranja*. Kao mogući donatori mogu se pojaviti lokalne i međunarodne fondacije, privatne kompanije i međunarodne agencije. Mnoge mreže dele troškove kampanje javnog zagovaranja unutar članstva.

8. PRIMENA JZ - Konačno, javni zagovarači **primenjuju** svoju strategiju javnog zagovaranja prema planu akcije. Sistematski planirana akcija je preduslov za uspeh javnog zagovaranja. Plan aktivnosti javnog zagovaranja podrazumeva jasno definisan set aktivnosti orijentisan u vremenu, sa jasno definisanim odgovornostima (ko, kada, šta).

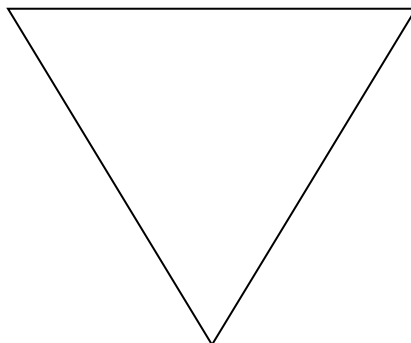
9. PRIKUPLJANJE PODATAKA- To je aktivnost koja se može odvijati tokom celog procesa javnog zagovaranja. Da bismo odabrali temu javnog zagovaranja, potrebno je prikupiti bitne informacije. Takođe, treba istražiti poziciju političke publike u odnosu na temu javnog zagovaranja, posedovati relevantne statističke podatke za kreiranje poruke, pratiti relevantne promene u zakonodavstvu....

Prikupljanje podataka je, dakle, tekući/stalni korak.

10. MONITORING I EVALUACIJA- Odvijaju se tokom procesa javnog zagovaranja. Pre preduzimanja kampanje javnog zagovaranja, važno je da zagovarači odluče kako će pratiti njihov plan primene, kako će se oceniti uspešnost ili meriti rezultati.

Trougao analiza – rodna ravnopravnost

Univerzalna deklaracija UN o ljudskim pravima (1948),
Konvencija o eliminisanju svih oblika diskriminacije žena
Pekinška deklaracija i Platforma za akciju, usvojena na Četvrtoj svetskoj konferenciji o ženama
Evropsku povelju o rodnoj ravnopravnosti na lokalnom nivou
Agendum 2030 za održivi razvoj
Ustav Republike Srbije
Zakon o zabrani diskriminacije
Zakonom o rodnoj ravnopravnosti
Zakon o budžetskom **sistemu**
Zakon o planskom sistemu
Zakon o lokalnoj samoupravi

Struktura- primena: Vlada Republike Srbije, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i dijalog, Ministarstvo za državnu u pravu i lokalnu samoupravu, JLS, Poverenica za zaštitu ravnopravnosti, Svetodavna tela na lokalnom nivou, mehanizmi definisani zakonima

Kultura: netolerantno društvo, nezainteresovani mediji, Mali broj žena na mestima donošenj odluka, diskriminacija, radikalizacija društva i tradicija

Opšte o temi javnog zagovaranja na lokalnom nivou

Rodna ravnopravnost je sastavni deo zakonodavnog sistema Republike Srbije. Ustav Republike Srbije sadrži odredbe koje se odnose na ravnopravnost žena i muškaraca od kojih je posebno značajan član 151 u kome se garantuje ravnopravnost žena i muškaraca i politike jednakih mogućnosti, ali i onih koji državu Srbiju definišu kao državu socijalne pravde.

Rodna ravnopravnost danas je jedan od ključnih principa svakog demokratskog društva od koga u mnogome zavisi i sam razvoj društva, stabilnost i dobro stanje građana i građanki. Upravo zbog značaja primene principa rodne ravnopravnosti na lokalnom nivou, a nedovoljno jasne regulative u tom segmentu, Savet evropskih opština i regiona doneo je Evropsku povelju za rodnu ravnopravnost na lokalnom nivou i preduzeo niz akcija za njenu promociju, ali i ustanovio korake koji će osigurati njenu primenu.

Pored svih institucionalnih okvira koji podstiču politiku rodne ravnopravnosti žene, devojke, devojčice i predstavnici marginalizovanih grupa su u Republici Srbiji u lošijem položaju od muškaraca.

Zato je tema javnog zagovaranja u svakoj od 10 lokalnih zajednica politika rodne ravnopravnosti i primena alata Rodno odgovornog budžeta.

1. Grad Užice

Jedna od zagovaračkih aktivnosti u gradu Užice projektnog tima i lokalnog zagovaračkog tima je pokretanje: Inicijative za donošenje Odluke o formiranju Saveta za rodnu ravnopravnost, podneta Gradskom veću Užice

Dogoročni cilj je: Doprinos praktičnom razvoju rodno odgovorne lokalne politike uspostavljanjem prakse rodno odgovornog budžetiranja I argumentovanog monitoringa I dijaloga OCD i lokalne samouprave grada Užica.

Cilj javnog zagovaranja je:

Pokretanje inicijative da gradsko veće grada Užica donese odluku o formiranju Saveta za rodnu ravnopravnost u januaru mesecu 2025.g

Specifični ciljevi javnog zagovaranja:

1. Promocija alata ROBa zaposlenima u direktnim budžetskim korisnicima.
2. Popularizacija saradnje Komisije za rodnu ravnopravnost i Saveta za rodnu ravnopravnost

Moguće zagovaračke aktivnosti

Sve navedene aktivnosti nisu jedine i služe kao primer šta je moguće uraditi u okviru zagovaranja, a aktivnosti su izlistane u svrhu sistematizacije i lakše preglednosti zagovaračkih ideja.

U najvećem broju slučajeva ponuđene aktivnosti za jedan cilj mogu biti korištene za

zagovaranje i nekog drugog zagovaračkog cilja. Npr., javne kampanje, sesije lokalnih radnih tiela ili razvijanje partnerstva sa institucijama, moguće su aktivnosti kod skoro svakog zagovaračkog cilja.

Organizacije će osmisliti i realizovati odabrane aktivnosti za koje smatraju da će brzo, sveobuhvatno i efikasno odgovoriti na različite probleme u primeni Zakona o rodnoj ravnopravnosti, i to u skladu sa unutrašnjim kapacitetima koje imaju organizacije ili organizacije sa kojima saraduju.

U tabeli koja sledi predstavljene su neke moguće zagovaračke aktivnosti. Ovo nije jedina i definitivna lista mogućih zagovaračkih aktivnosti.

korak JZ /aktivnost	Korak	Kada	Ko	Naziv koraka JZ/aktivnost
PRIKUPLJANJE PODATAKA	Analiza potncijalnih saveznika I protivnika	Prvi kvartal godine	Članovi zagovarčkog tima	PRIKUPLJANJE SREDSTAVA
	Definisanje poruke	Drugi kvartal godine	Zagovarčki tim I OCD sa lokalnog nivoa	
	Sastanaci sa donosiocima odluka Član gradskog veća zadužen zasocijalnu politiku, gradonačelnica,	Prvi kvartal godine	Članovi zagovarčkog tima	
	Sastanci sa predstavnicima postojećih savetodavnih tela	Drugi kvartal godine	Članovi zagovarčkog tima	
	Saopštenja za medije na temu postojećeg stanja	4 puta godišnje informisati javnost	Članovi zagovaračkog tima	
	Razgovor sa građanima	Jednom godišnje	Zagovarčki tim I OCD sa lokalnog nivoa	
	Učešće u konsultacijama tokom donošenja lokalnog budžeta	Avgust / oktobar	Članovi zagovaračkog tima	
Javni zagovarači treba da budu dobro obavešteni,	Izrada plana JZ	Februar	Članovi zagovaračkog tima	Uvek imajte u vidu da proces javnog zagovaranja dugo

Projekat: „ Građani u akciji za održive rodno odgovorne politike „

informisani i da stalno raspolazu sa adekvatnim znanjem iz oblasti/ ili o temu za koji se zalažu. Zato je jako potrebno da se podaci kontinuirano prikupljaju (pre svega na lokalnom nivou, sa nacionalnog nivoa ali i sa međunarodnog nivoa). Prikupljeni podaci tokom procesa javnog zagovaranja treba da se analiziraju i na osnovu analize da se deluje. Živimo u vremenu kad se promene dešavaju veoma brzo i zato treba biti uvek spreman zagovarač.	Monitoring i evaluacija Sastanci u zajednici	4 sastanka za godinu dana	Članovi zajednice i lokalni eksperti	traje i za njega su potrebna sredstva, ovaj plan je jedan od metoda za projektno prikupljanje sredstava.

2. Opština Prijepolje

Jedna od zagovarčkih aktivnosti projektnog i lokalnog zagovaračkog tima u opštini Prijepolje je pokretanje inicijative za donošenje Odluke o pokretanju postupka izrade Loklanog akcionog plana za rodnu ravnopravnost, koja podneta opštinskom veću u Prijepolju.

Dogoročni cilj je: Doprinos praktičnom razvoju rodno odgovorne lokalne politike uspostavljanjem prakse rodno odgovornog budžetiranja I argumentovanog mionitoringa I dijaloga OCD i lokalne samouprave opštine Prijepolje.

Cilj javnog zagovaranja je: Da Opštinsko veće u toku 2025.godine donese odluku o izradi Lokalnog akcionog plana za jednakost polova.

Specifični ciljevi javnog zagovaranja:

1. Ostvorena saradnja između Savetaza rodnu ravnopravnost I OCD u opštini Prijepolje.
2. Realizovan proces promocije i edukacije na kojima je bilo prisutno preko 250 građana.

Sve navedene aktivnosti nisu jedine i služe kao primer šta je moguće uraditi u okviru zagovaranja, a aktivnosti su izlistane u svrhu sistematizacije i lakše preglednosti zagovaračkih ideja.

U najvećem broju slučajeva ponuđene aktivnosti za jedan cilj mogu biti korištene za zagovaranje i nekog drugog zagovaračkog cilja. Npr., javne kampanje, sesije lokalnih radnih tiela ili razvijanje partnerstva sa institucijama, moguće su aktivnosti kod skoro svakog zagovaračkog cilja.

Organizacije će osmisliti i realizovati odabrane aktivnosti za koje smatraju da će brzo, sveubuhvatno i efikasno odgovoriti na različite probleme u primeni Zakona o rodnoj ravnopravnosti, i to u skladu sa unutrašnjim kapacitetima koje imaju organizacije ili organizacije sa kojima saraduju.

U tabeli koja sledi predstavljene su neke moguće zagovaračke aktivnosti. Ovo nije jedina i definitivna lista mogućih zagovaračkih aktivnosti.

korak JZ /aktivnost	Korak	Kada	Ko	Naziv koraka JZ/aktivnost
PRIKUP LJANJE PODAT AKA	Zajedničko prikupljanje relevantnih podao potencijalnim saradnicima I	Do trećeg meseca	OCD, Zagovarački tim I članovi Saveta za RR	PRIKUP LJANJE SREDS TAVA

Projekat: „ Građani u akciji za održive rodno odgovorne politike „

	Definisanje zajedničke poruke za građane, za donosioce odluka, za OCD	Drugi kvartal 2025	OCD, Zagovarački tim I članovi Saveta za RR	
	Sastanci u zajednici Predsednik Opštine, članovi gradskog veća, zaposleni u odeljenju za budžet i finansije	Prvi kvartala	Članovi zagovaračkog tima	
	Sastanci sa drugim OCD	Drugi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Izgradnja podrške građana / ulične akcije, performansi / izgradnja podrške	Treći kvartala	Članovi zagovaračkog tima	
	Kontakti i sastanci edukativni sa predstavnicima lokalnih i regionalnih medija	Drugi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Izrada detaljnog plana	Prvi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
Javni zagovarači treba da budu dobro obavješteni, informisani i da stalno raspolazu sa adekvatnim znanjem iz oblasti/ ili o temu za koji se zalažu. Zato je jako potrebno da se podaci kontinuirano prikupljaju (pre svega na lokalnom nivou, sa nacionalnog nivoa ali i sa međunarodnog nivoa). Prikupljeni podaci tokom procesa javnog zagovaranja treba da se analiziraju i na osnovu analize da se deluje. Živimo u vremenu kad se promene dešavaju veoma brzo i zato treba biti uvek spreman zagovarač.	Monitoring i evaluacija Sastanci u zajednici	Kontinuirano	Članovi zagovaračkog tima	Uvek imajte u vidu da proces javnog zagovaranja dugo traje i za njega su potrebna sredstva, ovaj plan je jedan od metoda za projektno prikupljanje sredstava.

3. Opština Aleksinac

Jedna od zagovaračkih aktivnosti projektnog i lokalnog zagovaračkog tima u opštini Aleksinac je pokretanje inicijative za donošenje Odluka o: finasiranju Lokalnog akcionog plana za unapređenje rodne ravnopravnosti iz b udžeta opštine Aleksinac i odluke o pokretanju postupka izrade Lokalnog akcionog plana za unapređernje rodne ravnopravnosti za period 2026-2030.g

Dogoročni cilj je: Doprinos razvoju rodno odgovorne lokalne politike uspostavljanjem prakse rodno odgovornog budžetirtanja zasnovane na rodnoj analizi i dijalogu OCD i lokalne samouprave opštine Aleksinac.

Cilj javnog zagovaranja je: Da Opštinsko veće u toku 2025.godine donese odluke o izradi Lokalnog akcionog plana za unapređenje rodne ravnopravnosti i odluku o finasiranju aktivnosti LAPa iu budžeta opštine Aleksinac.

Specifični ciljevi javnog zagovaranja:

1. Ostvarena saradnja između Saveta za rodnu ravnopravnost I OCD u Opštini Aleksinac.
2. Realizovan proces promocije i edukacije o rodnoj ravnopravnosti na kojima je bilo prisutno preko 250 građana.

Sve navedene aktivnosti nisu jedine i služe kao primer šta je moguće uraditi u okviru zagovaranja, a aktivnosti su izlistane u svrhu sistematizacije i lakše preglednosti zagovaračkih ideja.

U najvećem broju slučajeva ponuđene aktivnosti za jedan cilj mogu biti korištene za zagovaranje i nekog drugog zagovaračkog cilja. Npr., javne kampanje, sesije lokalnih radnih tiela ili razvijanje partnerstva sa institucijama, moguće su aktivnosti kod skoro svakog zagovaračkog cilja.

Organizacije će osmisliti i realizovati odabrane aktivnosti za koje smatraju da će brzo, sveubuhvatno i efikasno odgovoriti na različite probleme u primeni Zakona o rodnoj ravnopravnosti, i to u skladu sa unutrašnjim kapacitetima koje imaju organizacije ili organizacije sa kojima saraduju.

U tabeli koja sledi predstavljene su neke moguće zagovaračke aktivnosti. Ovo nije jedina i definitivna lista mogućih zagovaračkih aktivnosti.

korak JZ /aktivnost	Korak	Kada	Ko	Naziv koraka JZ/aktivnost

PRIKUPLJANJE PODATAKA	Zajedničko prikupljanje relevantnih podataka o potencijalnim saradnicima i protivnicima	Do trećeg meseca	OCD, Zagovarački tim i članovi Saveta za RR	PRIKUPLJANJE SREDSTAVA
	Definisanje zajedničke poruke za građane, za donosioce odluka, za OCD	Drugi kvartal 2025	OCD, Zagovarački tim i članovi Saveta za RR	
	Konsultativni proces Sastanci u zajednici Predsednik Opštine, članovi gradskog veća, zaposleni u odeljenju za budžet i finansije	Prvi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Sastanci sa drugim OCD i marginalizovanim grupama	Drugi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Izgradnja podrške građana / ulične akcije, performasi / ankete građana, zaposlenih u institucijama	Treći kvartala	Članovi zagovaračkog tima	
	Kontakt i sastanci edukativni sa predstavnicima lokalnih i regionalnih medija. Saopštenja za javnost	Drugi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Izrada detaljnog plana Javnog zagovaranja	Prvi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
Javni zagovarači treba da budu dobro obavješteni, informisani i da stalno raspolazu sa adekvatnim znanjem iz oblasti/ ili o temu za	Monitoring i evaluacija Sastanci u zajednici	Kontinuirano	Članovi zagovaračkog tima	Uvek imajte u vidu da proces javnog zagovaranja dugo traje i za njega su potrebna sredstva, ovaj plan je jedan od metoda za projektno
	Informisanje građana	Kontinuirano	Članovi zagovaračkog tima	

Projekat: „ Građani u akciji za održive rodno odgovorne politike „

koji se zalažu. Zato je jako potrebno da se podaci kontinuirano prikupljaju (pre svega na lokalnom nivou, sa nacionalnog nivoa ali i sa međunarodnog nivoa). Prikupljeni podaci tokom procesa javnog zagovaranja treba da se analiziraju i na osnovu analize da se deluje. Živimo u vremenu kad se promene dešavaju veoma brzo i zato treba biti uvek spreman zagovarač.	Učešće u radnim grupama i procesu izrade lokalnog budžeta	Kad se formiraju radne grupe	Članovi zagovarčkog tima	prikupljanje sredstava.

4. Opština Babušnica

Jedna od zagovarčkih aktivnosti projektnog i lokalnog zagovaračkog tima u opštini Babušnica je pokretanje inicijative za donošenje Odluke o pokretanju postupka izrade Lokalnog akcionog plana za unapređernje rodne ravnopravnosti za period 2026-2030.g

Dogoročni cilj je: Doprinos razvoju rodno odgovorne lokalne politike uspostavljanjem prakse rodno odgovornog budžetiranja zasnovane na rodnoj analizi i dijalogu OCD i lokalne samouprave opštine Babušnica.

Cilj javnog zagovaranja je: Da Opštinsko veće u toku 2025.godine donese odluku o izradi Lokalnog akcionog plana za unapređenje rodne ravnopravnosti za period 2026-2030.g

Specifični ciljevi javnog zagovaranja:

1. Ostvarena saradnja između Saveta za rodnu ravnopravnost I OCD u Opštini Babušnica u pčrtocesu izrade LAP za RR. .
2. Realizovan proces promocije rodnih politika na kojima je bilo prisutno preko 150 građana.

Sve navedene aktivnosti nisu jedine i služe kao primer šta je moguće uraditi u okviru zagovaranja, a aktivnosti su izlistane u svrhu sistematizacije i lakše preglednosti zagovaračkih ideja.

U najvećem broju slučajeva ponuđene aktivnosti za jedan cilj mogu biti korištene za zagovaranje i nekog drugog zagovaračkog cilja. Npr., javne kampanje, sesije lokalnih radnih tiela ili razvijanje partnerstva sa institucijama, moguće su aktivnosti kod skoro svakog zagovaračkog cilja.

Organizacije će osmisliti i realizovati odabrane aktivnosti za koje smatraju da će brzo, sveubuhvatno i efikasno odgovoriti na različite probleme u primeni Zakona o rodnoj ravnopravnosti, i to u skladu sa unutrašnjim kapacitetima koje imaju organizacije ili organizacije sa kojima saraduju.

U tabeli koja sledi predstavljene su neke moguće zagovaračke aktivnosti. Ovo nije jedina i definitivna lista mogućih zagovaračkih aktivnosti.

korak JZ /aktivnost	Korak	Kada	Ko	Naziv koraka JZ/aktivnost

PRIKUPLJANJE PODATAKA	Zajedničko analiza I prikupljanje relevantnih podataka o potencijalnim saradnicima I protivnicima Uspostavljanje saradnje sa lokalnom samoupravom radi formiranja grupe OCD koja će učestvovati u procesu izrade Dokumenta	Do trećeg meseca	OCD, Zagovarački tim I članovi Saveta za RR	PRIKUPLJANJE SREDSTAVA
	Definisanje zajedničke poruke za građane, za donosioce odluka, za OCD	Drugi kvartal 2025	OCD, Zagovarački tim I članovi Saveta za RR	
	Konsultativni proces Sastanci u zajednici sa Predsednicom Opštine, članovima gradskog veća, zaposlenim u odeljenju za budžet I finansije	Prvi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Sastanci sa drugim OCD I marginalizovanim grupama Fokus grupe	Drugi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Izgradnja podrške građana / ulične akcije, performasi / ankete građana, zaposlenih u institucijama	Treći kvartala	Članovi zagovaračkog tima	
	Kontakti i sastanci edukativni sa predstavnicima lokalnih i regionalnih medija. Saopštenja za javnost	Drugi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	

Projekat: „ Građani u akciji za održive rodno odgovorne politike „

	Izrada detaljnog plana Javnog zagovaranja	Prvi kvartal	Članovi zagovarčkog tima	
Javni zagovarači treba da budu dobro obavješteni, informisani i da stalno raspolazu sa adekvatnim znanjem iz oblasti/ ili o temu za koji se zalažu. Zato je jako potrebno da se posdaci kontinuirano prikupljaju (pre svega na lokalnom nivou, sa nacionalnog nivoa ali i sa međunarodnog nivoa). Prikupljeni podaci tokom procesa javnog zagovaranja treba da se analiziraju i na osnovu analize da se deluje. Živimo u vremenu kad se promene dešavaju veoma brzo i zato treba biti uvek spreman zagovarač.	Monitoring i evaluacija Sastanci u zajednici	Kontionuirano	Članovi zagovarčkog tima	Uvek imajte u vidu da proces javnog zagovaranja dugo traje i za njega su potrebna sredstva, ovaj plan je jedan od metoda za projektno prikupljanje sredstava.
	Informisanje građana	Kontinuirano	Članovi zagovarčkog tima	
	Učešće u radnim grupama i procesu izrade lokalnog budžeta	Kad se formiraju radne grupe	Članovi zagovarčkog tima	

5. Opština Bečej

Jedna od zagovaračkih aktivnosti projektnog i lokalnog zagovaračkog tima u opštini Bečej je pokretanje inicijative za donošenje Odluka o: finasiranju Lokalnog akcionog plana za unapređenje rodne ravnopravnosti iz budžeta opštine Bečej i odluke o pokretanju postupka izrade Lokalnog akcionog plana za unapređenje rodne ravnopravnosti za period 2026-2030.g

Dogoročni cilj je: Doprinos razvoju rodno odgovorne lokalne politike uspostavljanjem prakse rodno odgovornog budžetiranja zasnovane na rodnoj analizi i dijalogu OCD i lokalne samouprave opštine Bečej.

Cilj javnog zagovaranja je: Da Opštinsko veće u toku 2025.godine donese odluke o izradi Lokalnog akcionog plana za unapređenje rodne ravnopravnosti i odluku o finasiranju aktivnosti LAPa iu budžeta opštine Bečej.

Specifični ciljevi javnog zagovaranja:

1. Ostvarena saradnja između Saveta za rodnu ravnopravnost I OCD u Opštini Bečej.
2. Realizovan proces promocije i edukacije o rodnoj ravnopravnosti na kojima je bilo prisutno preko 250 građana koji podržavaju loklno finasiranje aktivnosti LAPa za RR iz budžeta opštine Bečej.

Sve navedene aktivnosti nisu jedine i služe kao primer šta je moguće uraditi u okviru zagovaranja, a aktivnosti su izlistane u svrhu sistematizacije i lakše preglednosti zagovaračkih ideja.

U najvećem broju slučajeva ponuđene aktivnosti za jedan cilj mogu biti korištene za zagovaranje i nekog drugog zagovaračkog cilja. Npr., javne kampanje, sesije lokalnih radnih tiela ili razvijanje partnerstva sa institucijama, moguće su aktivnosti kod skoro svakog zagovaračkog cilja.

Organizacije će osmisliti i realizovati odabrane aktivnosti za koje smatraju da će brzo, sveubuhvatno i efikasno odgovoriti na različite probleme u primeni Zakona o rodnoj ravnopravnosti, i to u skladu sa unutrašnjim kapacitetima koje imaju organizacije ili organizacije sa kojima saraduju.

U tabeli koja sledi predstavljene su neke moguće zagovaračke aktivnosti. Ovo nije jedina i definitivna lista mogućih zagovaračkih aktivnosti.

korak JZ /aktivnost	Korak	Kada	Ko	Naziv koraka JZ/aktivnost

PRIKUPLJANJE PODATAKA	Zajedničko prikupljanje relevantnih podataka o potencijalnim saradnicima i protivnicima	Do trećeg meseca	OCD, Zagovarački tim i članovi Saveta za RR	PRIKUPLJANJE SREDSTAVA
	Definisanje zajedničke poruke za građane, za donosioce odluka, za OCD	Drugi kvartal 2025	OCD, Zagovarački tim i članovi Saveta za RR	
	Konsultativni proces Sastanci u zajednici Predsednik Opštine, članovi gradskog veća, zaposleni u odeljenju za budžet i finansije	Prvi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Sastanci sa drugim OCD i marginalizovanim grupama	Drugi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Izgradnja podrške građana / ulične akcije, performansi / ankete građana, zaposlenih u institucijama	Treći kvartala	Članovi zagovaračkog tima	
	Kontakti i sastanci edukativni sa predstavnicima lokalnih i regionalnih medija. Saopštenja za javnost	Drugi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Izrada detaljnog plana Javnog zagovaranja	Prvi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
Javni zagovarači treba da budu dobro obavешteni, informisani i da stalno raspolazu sa adekvatnim znanjem iz oblasti/ ili o temu za	Monitoring i evaluacija Sastanci u zajednici	Kontinuirano	Članovi zagovaračkog tima	Uvek imajte u vidu da proces javnog zagovaranja dugo traje i za njega su potrebna sredstva, ovaj plan je jedan od metoda za projektno
	Informisanje građana	Kontinuirano	Članovi zagovaračkog tima	

Projekat: „ Građani u akciji za održive rodno odgovorne politike „

koji se zalažu. Zato je jako potrebno da se podaci kontinuirano prikupljaju (pre svega na lokalnom nivou, sa nacionalnog nivoa ali i sa međunarodnog nivoa). Prikupljeni podaci tokom procesa javnog zagovaranja treba da se analiziraju i na osnovu analize da se deluje. Živimo u vremenu kad se promene dešavaju veoma brzo i zato treba biti uvek spreman zagovarač.	Učešće u radnim grupama i procesu izrade lokalnog budžeta	Kad se formiraju radne grupe	Članovi zagovarčkog tima	prikupljanje sredstava.

6. Grad Čačak

Jedna od zagovarčkih aktivnosti projektnog i lokalnog zagovaračkog tima u Gradu Čačak je pokretanje inicijative za donošenje Odluka o formiranju Saveta za rodnu ravnopravnost i pokretanju postupka izrade Lokalnog akcionog plana za unapređenje rodne ravnopravnosti za period 2026-2030.g

Dogoročni cilj je: Doprinos razvoju rodno odgovorne lokalne politike uspostavljanjem redovne prakse funkcionisanja institucionalnih mehanizama za rodnu ravnopravnost na lokalnom nivou u skladu sa Zakonom o rodnoj ravnopravnosti u gradu Čačak.

Cilj javnog zagovaranja je: Da gradsko veće u toku 2025.godine donese odluku o izradi Lokalnog akcionog plana za unapređenje rodne ravnopravnosti i odluku o formiranju Saveta za rodnu ravnopravnost grada Čačak.

Specifični ciljevi javnog zagovaranja:

1. Ostvarena saradnja između Grada Čačka i lokalnih OCD u procesu izrade dokumenta LAPa za RR.
2. Realizovan proces promocije i edukacije o rodnoj ravnopravnosti na kojima je bilo prisutno preko 250 građana koji podržavaju lokalno finansiranje aktivnosti LAPa za RR iz budžeta grada Čačak.
3. Predstavnici OCD ušli u Savet za rodnu ravnopravnost prema definisanim kriterijumima u javnom pozivu.

Sve navedene aktivnosti nisu jedine i služe kao primer šta je moguće uraditi u okviru zagovaranja, a aktivnosti su izlistane u svrhu sistematizacije i lakše preglednosti zagovaračkih ideja.

U najvećem broju slučajeva ponuđene aktivnosti za jedan cilj mogu biti korištene za zagovaranje i nekog drugog zagovaračkog cilja. Npr., javne kampanje, sesije lokalnih radnih tiela ili razvijanje partnerstva sa institucijama, moguće su aktivnosti kod skoro svakog zagovaračkog cilja.

Organizacije će osmisliti i realizovati odabrane aktivnosti za koje smatraju da će brzo, sveobuhvatno i efikasno odgovoriti na različite probleme u primeni Zakona o rodnoj ravnopravnosti, i to u skladu sa unutrašnjim kapacitetima koje imaju organizacije ili organizacije sa kojima saraduju.

U tabeli koja sledi predstavljene su neke moguće zagovaračke aktivnosti. Ovo nije jedina i definitivna lista mogućih zagovaračkih aktivnosti.

korak JZ /aktivnost	Korak	Kada	Ko	Naziv koraka JZ/aktivnost

PRIKUPLJANJE PODATAKA	Zajedničko prikupljanje relevantnih podataka o potencijalnim saradnicima i protivnicima	Do trećeg meseca	OCD, Zagovarački tim i članovi Saveta za RR	PRIKUPLJANJE SREDSTAVA
	Definisanje zajedničke poruke za građane, za donosioce odluka, za OCD	Drugi kvartal 2025	OCD, Zagovarački tim i članovi Saveta za RR	
	Konsultativni proces Sastanci u zajednici Predsednik Opštine, članovi gradskog veća, zaposleni u odeljenju za budžet i finansije	Prvi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Sastanci sa drugim OCD i marginalizovanim grupama	Drugi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Izgradnja podrške građana / ulične akcije, performansi / ankete građana, zaposlenih u institucijama	Treći kvartala	Članovi zagovaračkog tima	
	Kontakti i sastanci edukativni sa predstavnicima lokalnih i regionalnih medija. Saopštenja za javnost	Drugi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Izrada detaljnog plana Javnog zagovaranja	Prvi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Javni zagovarači treba da budu dobro obavешteni, informisani i da stalno raspolazu sa adekvatnim znanjem iz oblasti/ ili o temu za	Monitoring i evaluacija Sastanci u zajednici	Kontinuirano	
	Informisanje građana	Kontinuirano	Članovi zagovaračkog tima	

Projekat: „ Građani u akciji za održive rodno odgovorne politike „

koji se zalažu. Zato je jako potrebno da se podaci kontinuirano prikupljaju (pre svega na lokalnom nivou, sa nacionalnog nivoa ali i sa međunarodnog nivoa). Prikupljeni podaci tokom procesa javnog zagovaranja treba da se analiziraju i na osnovu analize da se deluje. Živimo u vremenu kad se promene dešavaju veoma brzo i zato treba biti uvek spreman zagovarač.	Učešće u radnim grupama i procesu izrade lokalnog budžeta	Kad se formiraju radne grupe	Članovi zagovarčkog tima	prikupljanje sredstava.
	Podrška JLS u izradi konkursne dokumentacije za članove Saveta za RR	Kad se pokrene pčostupak	Loklalni ekspert saradnik ili osdoba koja podržava rad lokalnog zagovarčkog tima.	

7.Grad Kragujevac

Jedna od zagovarčkih aktivnosti projektnog i lokalnog zagovaračkog tima u Gradu Kragujevac je pokretanje inicijative za donošenje Odluka o formiranju Tima za rodno odgovorno budžetiranje.

Dogoročni cilj je: Doprinos razvoju rodno odgovorne lokalne politike uspostavljanjem redovne prakse rodno odgovornog budžetiranja kroz stručnu podršku Lokalnog tima za ROB u skladu sa Zakonom o rodnoj ravnopravnosti u gradu Kragujevac.

Cilj javnog zagovaranja je: Da gradsko veće u toku 2025.godine donese odluku o formiranju Tima za rodno odgovorno budžetiranje u gradu Kragujevac.

Specifični ciljevi javnog zagovaranja:

1. Ostvarena saradnja između JLS i lokalnih OCD u procesu formiranja Tima za ROB.
2. Realizovan proces edukacije o ROBU na kojoj je bilo prisutno preko 100 zaposlenih u institucijama koji pripadaju grupi direktnih i indirektnih budžetskih kporidnika.

Sve navedene aktivnosti nisu jedine i služe kao primer šta je moguće uraditi u okviru zagovaranja, a aktivnosti su izlistane u svrhu sistematizacije i lakše preglednosti zagovaračkih ideja.

U najvećem broju slučajeva ponuđene aktivnosti za jedan cilj mogu biti korištene za zagovaranje i nekog drugog zagovaračkog cilja. Npr., javne kampanje, sesije lokalnih radnih tiela ili razvijanje partnerstva sa institucijama, moguće su aktivnosti kod skoro svakog zagovaračkog cilja.

Organizacije će osmisлити i realizovati odabrane aktivnosti za koje smatraju da će brzo, sveubuhvatno i efikasno odgovoriti na različite probleme u primeni Zakona o rodnoj ravnopravnosti, i to u skladu sa unutrašnjim kapacitetima koje imaju organizacije ili organizacije sa kojima saraduju.

U tabeli koja sledi predstavljene su neke moguće zagovaračke aktivnosti. Ovo nije jedina i definitivna lista mogućih zagovaračkih aktivnosti.

korak JZ /aktivnost	Korak	Kada	Ko	Naziv koraka JZ/aktivnost

PRIKUPLJANJE PODATAKA	Zajedničko prikupljanje relevantnih podataka o potencijalnim saradnicima i protivnicima Cij je da se odaberu bar tri edukovane osobe koje će dati podršku zaposlenima u Budžetu grada i indirektnim budžetskim korisnicima za definisanje Rob ciljeva i Indikatora	Do trećeg meseca	OCD, Zagovarački tim i članovi Saveta za RR	PRIKUPLJANJE SREDSTAVA
	Definisanje zajedničke poruke za građane, za donosioce odluka, za OCD	Drugi kvartal 2025	OCD, Zagovarački tim i članovi Saveta za RR	
	Sastanci u zajednici Predsednik Opštine, članovi gradskog veća, zaposleni u odeljenju za budžet i finansije	Prvi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Sastanci sa drugim OCD i marginalizovanim grupama	Drugi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Izgradnja podrške građana / ulične akcije, performasi / ankete građana, zaposlenih u institucijama Kao i kampanja na društvenim mrežama	Treći kvartala	Članovi zagovaračkog tima	

Projekat: „ Građani u akciji za održive rodno odgovorne politike „

	Kontakti i sastanci edukativni sa predstavnicima lokalnih i regionalnih medija. Saopštenja za javnost	Drugi kvartal	Članovi zagovarčkog tima	
	Izrada detaljnog plana Javnog zagovaranja koja se odnosui na RON ciljeve i indikatore	Prvi kvartal	Članovi zagovarčkog tima	
Javni zagovarači treba da budu dobro obavješteni, informisani i da stalno raspolazu sa adekvatnim znanjem iz oblasti/ ili o temu za koji se zalažu. Zato je jako potrebno da se poddaci kontinuirano prikupljaju (pre svega na lokalnom nivou, sa nacionalnog nivoa ali i sa međunarodnog nivoa). Prikupljeni podaci tokom procesa javnog zagovaranja treba da se analiziraju i na osnovu analize da se deluje. Živimo u vremenu kad se promene dešavaju veoma brzo i zato treba biti uvek spreman zagovarač.	Monitoring i evaluacija Sastanci u zajednici	Kontinuirano	Članovi zagovarčkog tima	Uvek imajte u vidu da proces javnog zagovaranja dugo traje i za njega su potrebna sredstva, ovaj plan je jedan od metoda za projektno prikupljanje sredstava.
	Informisanje građana	Kontinuirano	Članovi zagovarčkog tima	
	Učešće u radnim grupama i procesu izrade lokalnog budžeta	Kad se formiraju radne grupe	Članovi zagovarčkog tima	
	Sastanci sa zaposlenim u budžetu i direktnim budžetskim korisnicima	Kontinuirano	Članovi zagovarčkog tima	

8. Grad Niš

Jedna od zagovarčkih aktivnosti projektnog i lokalnog zagovaračkog tima u Gradu Niš je pokretanje inicijative za donošenje Odluke o pokretanju postupka izrade Lokalnog akcionog plana za unapređernje rodne ravnopravnosti za period 2026-2030.g

Dogoročni cilj je: Doprinos razvoju rodno odgovorne lokalne politike uspostavljanjem prakse kreiranja rodno odgovornih lokalnih politika zasnovane na rodnoj analizi i dijalogu OCD i lokalne samouprave grada Niša.

Cilj javnog zagovaranja je: Da Gradsko veće grada Niša u toku 2025.godine donese odluku o izradi Lokalnog akcionog plana za unapređenje rodne ravnopravnosti za period 2026-2030.g

Specifični ciljevi javnog zagovaranja:

1. Ostvarena saradnja između Saveta za rodnu ravnopravnost I OCD u gradu Nišu u pčprocesu izrade LAP za RR. .
2. Realizovan proces promocije rodnih politika na kojima je bilo prisutno preko 250 građana.

Sve navedene aktivnosti nisu jedine i služe kao primer šta je moguće uraditi u okviru zagovaranja, a aktivnosti su izlistane u svrhu sistematizacije i lakše preglednosti zagovaračkih ideja.

U najvećem broju slučajeva ponuđene aktivnosti za jedan cilj mogu biti korištene za zagovaranje i nekog drugog zagovaračkog cilja. Npr., javne kampanje, sesije lokalnih radnih tiela ili razvijanje partnerstva sa institucijama, moguće su aktivnosti kod skoro svakog zagovaračkog cilja.

Organizacije će osmisliti i realizovati odabrane aktivnosti za koje smatraju da će brzo, sveubuhvatno i efikasno odgovoriti na različite probleme u primeni Zakona o rodnoj ravnopravnosti, i to u skladu sa unutrašnjim kapacitetima koje imaju organizacije ili organizacije sa kojima saraduju.

U tabeli koja sledi predstavljene su neke moguće zagovaračke aktivnosti. Ovo nije jedina i definitivna lista mogućih zagovaračkih aktivnosti.

korak JZ /aktivnost	Korak	Kada	Ko	Naziv koraka JZ/aktivnost

PRIKUPLJANJE PODATAKA	Zajedničko anliza I prikupljanje relevantnih podataka o potencijalnim saradnicima I protivnicima Uspostavljanje saradnje sa lokalnom samoupravom radi formiranja grupe OCD koja će učestvovati u procesu izrade Dokumenta	Do trećeg meseca	OCD, Zagovarački tim I članovi Saveta za RR	PRIKUPLJANJE SREDSTAVA
	Definisanje zajedničke poruke za građane, za donosioce odluka, za OCD	Drugi kvartal 2025	OCD, Zagovarački tim I članovi Saveta za RR	
	Konsultativni proces Sastanci u zajednici sa Predsednicom Opštine, članovima gradskog veća, zaposlenim u odeljenju za budžet I finansije	Prvi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Sastanci sa drugim OCD I marginalizovanim grupama Fokus grupe	Drugi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Izgradnja podrške građana / ulične akcije, performasi / ankete građana, zaposlenih u institucijama	Treći kvartala	Članovi zagovaračkog tima	
	Kontakti i sastanci edukativni sa predstavnicima lokalnih i regionalnih medija. Saopštenja za javnost	Drugi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	

Projekat: „ Građani u akciji za održive rodno odgovorne politike „

	Izrada detaljnog plana Javnog zagovaranja	Prvi kvartal	Članovi zagovarčkog tima	
Javni zagovarači treba da budu dobro obavješteni, informisani i da stalno raspolazu sa adekvatnim znanjem iz oblasti/ ili o temu za koji se zalažu. Zato je jako potrebno da se posdaci kontinuirano prikupljaju (pre svega na lokalnom nivou, sa nacionalnog nivoa ali i sa međunarodnog nivoa). Prikupljeni podaci tokom procesa javnog zagovaranja treba da se analiziraju i na osnovu analize da se deluje. Živimo u vremenu kad se promene dešavaju veoma brzo i zato treba biti uvek spreman zagovarač.	Monitoring i evaluacija Sastanci u zajednici	Kontionuirano	Članovi zagovarčkog tima	Uvek imajte u vidu da proces javnog zagovaranja dugo traje i za njega su potrebna sredstva, ovaj plan je jedan od metoda za projektno prikupljanje sredstava.
	Informisanje građana	Kontinuirano	Članovi zagovarčkog tima	
	Učešće u radnim grupama i procesu izrade lokalnog budžeta	Kad se formiraju radne grupe	Članovi zagovarčkog tima	

9. Opština Ada

Jedna od zagovarčkih aktivnosti projektnog i lokalnog zagovaračkog tima u opštini Ada je pokretanje inicijative za donošenje Odluke o pokretanju postupka izrade Lokalnog akcionog plana za unapređernje rodne ravnopravnosti za period 2026-2030.g

Dogoročni cilj je: Doprinos razvoju rodno odgovorne lokalne politike uspostavljanjem prakse kreiranja rodno odgovornih lokalnih politika zasnovane na rodnoj analizi i dijalogu OCD i lokalne samouprave opštine Ada.

Cilj javnog zagovaranja je: Da opštinsko Veće u toku 2025.godine donese odluku o izradi Lokalnog akcionog plana za unapređenje rodne ravnopravnosti za period 2026-2030.g

Specifični ciljevi javnog zagovaranja:

1. Ostvarena saradnja između Saveta za rodnu ravnopravnost I OCD u opštini Ada u procesu izrade LAP za RR.
2. Realizovan proces promocije rodnih politika na kojima je bilo prisutno preko 100 građana.

Sve navedene aktivnosti nisu jedine i služe kao primer šta je moguće uraditi u okviru zagovaranja, a aktivnosti su izlistane u svrhu sistematizacije i lakše preglednosti zagovaračkih ideja.

U najvećem broju slučajeva ponuđene aktivnosti za jedan cilj mogu biti korištene za zagovaranje i nekog drugog zagovaračkog cilja. Npr., javne kampanje, sesije lokalnih radnih tiela ili razvijanje partnerstva sa institucijama, moguće su aktivnosti kod skoro svakog zagovaračkog cilja.

Organizacije će osmisliti i realizovati odabrane aktivnosti za koje smatraju da će brzo, sveubuhvatno i efikasno odgovoriti na različite probleme u primeni Zakona o rodnoj ravnopravnosti, i to u skladu sa unutrašnjim kapacitetima koje imaju organizacije ili organizacije sa kojima saraduju.

U tabeli koja sledi predstavljene su neke moguće zagovaračke aktivnosti. Ovo nije jedina i definitivna lista mogućih zagovaračkih aktivnosti.

korak JZ /aktivnost	Korak	Kada	Ko	Naziv koraka JZ/aktivnost

PRIKUPLJANJE PODATAKA	Zajedničko anliza I prikupljanje relevantnih podataka o potencijalnim saradnicima I protivnicima Uspostavljanje saradnje sa lokalnom samoupravom radi formiranja grupe OCD koja će učestvovati u procesu izrade Dokumenta	Do trećeg meseca	OCD, Zagovarački tim I članovi Saveta za RR	PRIKUPLJANJE SREDSTAVA
	Definisanje zajedničke poruke za građane, za donosioce odluka, za OCD	Drugi kvartal 2025	OCD, Zagovarački tim I članovi Saveta za RR	
	Konsultativni proces Sastanci u zajednici sa Predsednicom Opštine, članovima gradskog veća, zaposlenim u odeljenju za budžet I finansije	Prvi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Sastanci sa drugim OCD I marginalizovanim grupama Fokus grupe	Drugi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Izgradnja podrške građana / ulične akcije, performasi / ankete građana, zaposlenih u institucijama	Treći kvartala	Članovi zagovaračkog tima	
	Kontakti i sastanci edukativni sa predstavnicima lokalnih i regionalnih medija. Saopštenja za javnost	Drugi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	

Projekat: „ Građani u akciji za održive rodno odgovorne politike „

	Izrada detaljnog plana Javnog zagovaranja	Prvi kvartal	Članovi zagovarčkog tima	
Javni zagovarači treba da budu dobro obavješteni, informisani i da stalno raspolazu sa adekvatnim znanjem iz oblasti/ ili o temu za koji se zalažu. Zato je jako potrebno da se posdaci kontinuirano prikupljaju (pre svega na lokalnom nivou, sa nacionalnog nivoa ali i sa međunarodnog nivoa). Prikupljeni podaci tokom procesa javnog zagovaranja treba da se analiziraju i na osnovu analize da se deluje. Živimo u vremenu kad se promene dešavaju veoma brzo i zato treba biti uvek spreman zagovarač.	Monitoring i evaluacija Sastanci u zajednici	Kontionuirano	Članovi zagovarčkog tima	Uvek imajte u vidu da proces javnog zagovaranja dugo traje i za njega su potrebna sredstva, ovaj plan je jedan od metoda za projektno prikupljanje sredstava.
	Informisanje građana	Kontinuirano	Članovi zagovarčkog tima	
	Učešće u radnim grupama i procesu izrade lokalnog budžeta	Kad se formiraju radne grupe	Članovi zagovarčkog tima	

10. Grad Pirot

Jedna od zagovarčkih aktivnosti projektnog i lokalnog zagovaračkog tima u gradu Pirot je pokretanje inicijative za donošenje Odluke o pokretanju postupka izrade Lokalnog akcionog plana za unapređernje rodne ravnopravnosti za period 2026-2030.g

Dogoročni cilj je: Doprinos razvoju rodno odgovorne lokalne politike uspostavljanjem prakse kreiranja rodno odgovornih lokalnih politika zasnovanih na rodnoj analizi i dijalogu OCD i lokalne samouprave grada Pirot.

Cilj javnog zagovaranja je: Da gradsko Veće u toku 2025.godine donese odluku o izradi Lokalnog akcionog plana za unapređenje rodne ravnopravnosti za period 2026-2030.g

Specifični ciljevi javnog zagovaranja:

1. Ostvarena saradnja između Saveta za rodnu ravnopravnost I OCD u gradu Pirotu u procesu izrade LAP za RR.
2. Realizovan proces promocije rodnih politika na kojima je bilo prisutno preko 250 građana.

Sve navedene aktivnosti nisu jedine i služe kao primer šta je moguće uraditi u okviru zagovaranja, a aktivnosti su izlistane u svrhu sistematizacije i lakše preglednosti zagovaračkih ideja.

U najvećem broju slučajeva ponuđene aktivnosti za jedan cilj mogu biti korištene za zagovaranje i nekog drugog zagovaračkog cilja. Npr., javne kampanje, sesije lokalnih radnih tiela ili razvijanje partnerstva sa institucijama, moguće su aktivnosti kod skoro svakog zagovaračkog cilja.

Organizacije će osmisliti i realizovati odabrane aktivnosti za koje smatraju da će brzo, sveubuhvatno i efikasno odgovoriti na različite probleme u primeni Zakona o rodnoj ravnopravnosti, i to u skladu sa unutrašnjim kapacitetima koje imaju organizacije ili organizacije sa kojima saraduju.

U tabeli koja sledi predstavljene su neke moguće zagovaračke aktivnosti. Ovo nije jedina i definitivna lista mogućih zagovaračkih aktivnosti.

korak JZ /aktivnost	Korak	Kada	Ko	Naziv koraka JZ/aktivnost

PRIKUPLJANJE PODATAKA	Zajedničko anliza I prikupljanje relevantnih podataka o potencijalnim saradnicima I protivnicima Uspostavljanje saradnje sa lokalnom samoupravom radi formiranja grupe OCD koja će učestvovati u procesu izrade Dokumenta	Do trećeg meseca	OCD, Zagovarački tim I članovi Saveta za RR	PRIKUPLJANJE SREDSTAVA
	Definisanje zajedničke poruke za građane, za donosioce odluka, za OCD	Drugi kvartal 2025	OCD, Zagovarački tim I članovi Saveta za RR	
	Konsultativni proces Sastanci u zajednici sa Predsednicom Opštine, članovima gradskog veća, zaposlenim u odeljenju za budžet I finansije	Prvi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Sastanci sa drugim OCD I marginalizovanim grupama Fokus grupe	Drugi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	
	Izgradnja podrške građana / ulične akcije, performasi / ankete građana, zaposlenih u institucijama	Treći kvartala	Članovi zagovaračkog tima	
	Kontakti i sastanci edukativni sa predstavnicima lokalnih i regionalnih medija. Saopštenja za javnost	Drugi kvartal	Članovi zagovaračkog tima	

	Izrada detaljnog plana Javnog zagovaranja	Prvi kvartal	Članovi zagovarčkog tima	
Javni zagovarači treba da budu dobro obavješteni, informisani i da stalno raspolazu sa adekvatnim znanjem iz oblasti/ ili o temu za koji se zalažu. Zato je jako potrebno da se posdaci kontinuirano prikupljaju (pre svega na lokalnom nivou, sa nacionalnog nivoa ali i sa međunarodnog nivoa). Prikupljeni podaci tokom procesa javnog zagovaranja treba da se analiziraju i na osnovu analize da se deluje. Živimo u vremenu kad se promene dešavaju veoma brzo i zato treba biti uvek spreman zagovarač.	Monitoring i evaluacija Sastanci u zajednici	Kontinuirano	Članovi zagovarčkog tima	Uvek imajte u vidu da proces javnog zagovaranja dugo traje i za njega su potrebna sredstva, ovaj plan je jedan od metoda za projektno prikupljanje sredstava.
	Informisanje građana	Kontinuirano	Članovi zagovarčkog tima	
	Učešće u radnim grupama i procesu izrade lokalnog budžeta	Kad se formiraju radne grupe	Članovi zagovarčkog tima	

Umesto zaključka

Sve predložene aktivnosti za proces javnog zagovaranja u 10 lokalnih zajednica treba posmatrati kao inicijalne predloge koji su slični i ne treba zaboraviti da lokalni zagovarački timovi mogu raditi na modifikovanju aktivnosti u skladu sa lokalnim specifičnostima. Ovaj dokument može lokalnim organizacijama civilnog društva poslužiti kao osnov za nove projekte javnog zagovaranja na lokalnom nivou. Budite slobodni da ih koristite i modifikujete i ne zaboravite da je proces javnog zagovaranja upravo proces i ne završava se usvajanjem zakona, strategija ili dokumenata na lokalnom nivou. Najveći i najteži deo procesa javnog zagovaranja je upravo briga o tome kako se zakonski okvir primenjuje i da li ima kontinuitet.

Želimo vam puno uspeha u Vašem lokalnom javnom zagovaranju!

Kako je u predloženim aktivnostima planirano prikupljanje podataka ali i monitoring i evaluacija u prilogu imate i obrazac Izveštaja koji se može raditi svake godine i na osnovu zatečene situacije se može argumentovano informisati javnost o stanju politike rodne ravnopravnosti na lokalnom nivou kao i o primeni alata ROBa.

U Užicu, 31.01.2025. g

dokumernzt izradila
Goordana Savić

Projekat: „ Građani u akciji za održive rodno odgovorne politike „

u saradnji sa lokalnim zagovarčkim
timovima iz 10 gradova i opština